ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้เขียน จันทรวรรณ ชมวัน

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเสริม ชีวอิสระกุล	กรรมการ
อาจารย์รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยอื่น ๆ กับความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร และการศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ โดยทำการศึกษาจากการคัดเลือกเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจำนวน 165 ตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) และใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์สมาชิกเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อดังกล่าว ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square test)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 41 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถอ่านออกเขียนได้ จำนวนสมาชิกเฉลี่ยต่อครอบครัว 5 คน อาชีพหลักทำนาและทำไร่ อาชีพรองคือการเลี้ยงสัตว์ มีการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และมีการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อใช้จ่ายในการประกอบการผลิตทางการเกษตร เกษตรกรมีการพบปะกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการต่าง ๆ อยู่เสมอ

ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมีความสัมพันธ์กับสินเชื่อ อายุ ตำแหน่งทางสังคม การเข้ารับการฝึกอบรม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ

ปัญหาของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่พบมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้คือ พื้นที่เลี้ยงโคมีจำกัด ขาดพันธุ์โคที่ดี การสุขาภิบาล เงินทุน แหล่งน้ำ การทำวัคซีนป้องกันโรค การตลาด การตายของโค แรงงาน และการลักขโมย และเกษตรกรมีความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในเรื่องการเลี้ยงโคและการเกษตรอื่น ๆ พื้นที่เลี้ยงโค การรักษาโรค การบริการผสมเทียม สินเชื่อ อาหารเสริม พันธุ์หญ้า และแร่ธาตุ ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Factors Affecting the Success of Beef Cattle Production Extension Program in Amphoe Dan Khun Thot, Changwat Nakhon Ratchasima

Author Chantawan Chomwan

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Pongsak Angkasith	Chairman
Assist. Prof. Dusdee Nalampang	Member
Assist. Prof. Dr. Boonserm Cheva-isarakul	Member
Lecturer Rampaipan Apichatpongchai	Member

Abstract

The research entitled Factors Affecting the Success of Beef Cattle Production Extension Program in Amphoe Dan Khun Thot, Changwat Nakhon Ratchasima aimed at studying the general information on economic, social and other aspects of beef cattle farmers, determining the realationship between socioeconomic and other factors and the success of the extension work. Furthermore, the problems and needs of beef cattle farmers were also investigated. In this study, one hundred and sixty-five farmers were selected by multi-stage sampling method. Data were collected by the use of questionnaire of selected beef farmers. Data has been

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

presented in terms of percentage, arithmatic mean and Chi-square for testing hypothesis.

From the research findings, it has been found that the average age of beef cattle farmers was 41 years old. Most of them were literate and had finished primary education. The average number of family member was 5. Their major occupation was rice and field crop growing while minor occupation was livestock production. The farmers were clients of the Bank for Agricultural and Cooperative. Consequently, they could obtain credit from the bank for their agricultural business. They also had contacted with government officials from different agencies.

From the hypothesis testing, it was found that there was a relationship between the farmers' level of success and credit, age, social position, training activities and cattle participation in the beef cattle raising activities.

Beef cattle farmers' problem could be identified according to its order of importance as follows : limitation of grazing area, insufficiency of cattle breed, animal hygenic condition, capital, water resource, vaccination, marketing, cattle mortality, labour and thief. In addition, they need training courses on cattle production and other agricultural fields, namely : grazing area, cattle diseases, artificial insemination, credit, feed supplement, forage crop and minerals, etc.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved